

Brussel, 18 maart 2024
(OR. en)

7865/24

COPS 128
CFSP/PESC 398
CLIMA 127
DEVGEN 35
ENV 316
ONU 35
RELEX 339
CONUN 59
ENER 142
SUSTDEV 42

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

aan: de delegaties

Betreft: Conclusies van de Raad over groene diplomatie

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over groene diplomatie, die de Raad in zijn zitting van 18 maart 2024 heeft goedgekeurd.

Conclusies van de Raad over de groene diplomatie van de EU***EU-diplomatie ter bevordering van een rechtvaardige en inclusieve groene transitie en ter ondersteuning van de uitvoering van mondiale toezeggingen***

1. De Raad wil nogmaals de aandacht vestigen op de ernst van de versnellende en steeds groter wordende drievoudige planetaire crisis van de elkaar versterkende fenomenen klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en milieuverontreiniging die een wereldwijde en existentiële bedreiging vormt en bestaande veiligheidsproblemen verergert. De Raad is ervan overtuigd dat deze crisis op een alomvattende en geïntegreerde manier moet worden opgelost door middel van een versterkt multilateralisme en mondiaal optreden en centraal moet worden gesteld in het buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU.
2. De Raad bevestigt dat de EU vastbesloten is om samen te werken met partners om de wereldwijde rechtvaardige en inclusieve groene transitie te versnellen. De Raad benadrukt de sleutelrol van de groene diplomatie van de EU bij het verankeren en consolideren van de mondiale toezeggingen en het bevorderen van de uitvoering daarvan, met inbegrip van de toezeggingen die het resultaat waren van de eerste algemene inventarisatie in het kader van de Overeenkomst van Parijs, waarover tijdens de 28e VN-klimaatconferentie in Dubai overeenstemming is bereikt, en de toezeggingen in het kader van het mondiaal biodiversiteitskader. De EU en haar lidstaten zullen zich in dit verband blijven inzetten voor een intensievere samenwerking met partners aan de ontwikkeling en de uitvoering van ambitieuze nationaal bepaalde bijdragen (NDC's) om de toezeggingen in het kader van de algemene inventarisatie, waaronder de afbouw van het gebruik van fossiele brandstoffen, op een doeltreffende manier waar te maken. Daarnaast zullen de EU en haar lidstaten samenwerken met partners om nationale biodiversiteitsstrategieën en -actieplannen, alsook relevante doelstellingen te ontwikkelen en in te dienen. Deze moeten worden geactualiseerd en ontwikkeld in de aanloop naar de 16e VN-conferentie over biodiversiteit. De Raad dringt er bij de leden van de G20 op aan het voortouw te nemen in dit verband, aangezien zij verantwoordelijk zijn voor ongeveer 80 % van de wereldwijde emissies en een sleutelrol spelen bij het aanpakken van de mondiale uitdagingen op het gebied van milieu en klimaat. De Raad wijst nadrukkelijk op de noodzaak van onmiddellijke, dringende en snellere maatregelen, zoals ook werd benadrukt in de verslagen van de IPCC, het IPBES en het IRP¹, en herhaalt het belang van een door de wetenschap aangestuurde mondiale transitie naar klimaatneutraliteit die rechtvaardig, inclusief, duurzaam, in harmonie met de natuur en in overeenstemming met de toezeggingen, het beleid, de beginselen en de waarden van de EU is. De Raad roept op tot nauwere samenwerking met partners op alle niveaus, waaronder met bedrijven en sectoren, om ten volle de kansen aan te grijpen die de groene transitie voor

¹ De Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering, het intergouvernementeel platform voor biodiversiteit en ecosysteemdiensten en het Internationale Panel voor hulpbronnen.

iedereen te bieden heeft, zoals een sterker concurrentievermogen, meer werkgelegenheid en groei, en vestigt de aandacht op de faciliterende rol die vrije, open en eerlijke handel hierbij kan spelen.

3. De Raad spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over de schade aan het klimaat en het milieu, naast het immense menselijke leed, als gevolg van gewapende conflicten wereldwijd, en het risico dat ze met zich meebrengen voor een doeltreffend mondiaal optreden om de drievoudige planetaire crisis aan te pakken.
4. De Raad veroordeelt de illegale, niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne en herhaalt zijn onwrikbare steun aan Oekraïne en zijn bevolking. De aanvalsoorlog heeft geleid tot enorme milieuschade, nucleaire veiligheidsrisico's en een grotere energie- en voedselonzekerheid wereldwijd. De Raad benadrukt dat de schade moet worden opgenomen en is vastbesloten zich hiervoor in te spannen in het kader van het herstel en de wederopbouw van Oekraïne. De Raad dringt er daarnaast bij de internationale gemeenschap op aan Rusland ter verantwoording te roepen.
5. De Raad verzoekt alle partners om maatregelen te nemen tegen desinformatie en misinformatie die gericht zijn op het creëren en verspreiden van onjuiste of gemanipuleerde informatie over klimaatverandering, biodiversiteitsverlies, milieudegradatie en verontreiniging en de gevolgen daarvan, en wijst in dit verband op het belang van de wetenschap en onderwijs.
6. Mensenrechten, democratie en de rechtsstaat blijven het gemeenschappelijke kompas en de kernwaarden van de EU, onder meer in onze groene diplomatie. Toegang tot een schoon, gezond en duurzaam milieu is een mensenrecht. Hierbij moet bijzondere nadruk worden gelegd op de rechten van kinderen en jongeren. Als aanjagers van verandering spelen zij namelijk een onmiskenbare rol bij toekomstige uitdagingen en oplossingen. De EU zal ook gendergelijkheid, de volledige uitoefening van alle mensenrechten door alle vrouwen en meisjes en hun empowerment eerbiedigen, bevorderen en beschermen. De Raad benadrukt dat vrouwen en jonge generaties meer stem moet krijgen en dat hun volledige, gelijke en betekenisvolle participatie en leiderschap moeten worden versterkt in de besluitvorming op alle niveaus voor een beter klimaat-, energie-, milieu- en waterbeleid. De Raad wijst eveneens op het belang van de samenwerking met en de bescherming van het maatschappelijk middenveld, verdedigers van milieugerelateerde mensenrechten, inheemse volken, lokale gemeenschappen en personen met een handicap, en het belang van hun empowerment.

7. De Raad roept op tot een gecoördineerde aanpak van klimaatverandering, bodemdegradatie, woestijnvorming en biodiversiteitsverlies, en wijst op de cruciale rol van oceanen en ecosystemen en het belang van op de natuur gebaseerde oplossingen. In dit verband pleit de Raad voor nauwere samenwerking tussen de secretariaten van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC), het Verdrag inzake biologische diversiteit (VBD), en het VN-verdrag ter bestrijding van woestijnvorming. De Raad roept de partijen op de samenwerking tussen de nationale knooppunten te versterken en waar nodig de synergieën op internationaal en nationaal niveau te bevorderen.
8. De Raad kijkt uit naar de sluiting van een actiegericht pact tijdens de VN-top over de toekomst in september 2024. In het pact moet nogmaals het streven worden bevestigd om het multilaterale systeem te hervormen en de VN in staat te stellen om de huidige en toekomstige mondiale uitdagingen aan te pakken en zijn belangrijkste verbintenissen na te komen, waaronder de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Agenda 2030, de Overeenkomst van Parijs, de actieagenda van Addis Abeba (AAAA) en het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal. Ook moet in het pact aandacht worden besteed aan de onderlinge verbanden tussen klimaatverandering, biodiversiteitsverlies, milieudegradatie, ontwikkelingsbehoeften, mensenrechten en vrede en veiligheid.
9. De Raad verzoekt de partners nauw met de EU samen te werken om de groene transitie te versnellen en hiervan de vruchten te plukken en steunt de uitvoering van mondiale toezeggingen door middel van kaders zoals groene allianties, groene partnerschappen, groene agenda's, dialogen op hoog niveau, handelsovereenkomsten en andere belangrijke vormen van samenwerking, zoals de Overeenkomst van Samoa. De Raad wijst nogmaals op het belang van de partnerschappen voor een rechtvaardige energietransitie en blijft zich inzetten voor de verdere operationalisering ervan met steun van de betrokken partners. De EU zal nauw blijven samenwerken met partners in het oostelijk en zuidelijk nabuurschap, de Westelijke Balkan, Afrika en de rest van de wereld, met name de meest kwetsbare landen, waaronder de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling, en partnerlanden die ambitieuze plannen hebben voorgesteld, onder meer via het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld en Team Europa en in het kader van de Global Gateway. De Raad wijst op het belang van de rol van en de samenwerking met de particuliere sector en het bedrijfsleven bij deze inspanningen.

10. Overeenkomstig de respectieve EU-trajecten verzoekt de Raad de Commissie de steun en de samenwerking met de kandidaat-lidstaten van de EU te versterken om hun aanpassing aan en de uitvoering van het EU-acquis inzake energie, milieu en klimaat te versnellen, onder andere in verband met de Energiegemeenschap, en hen te ondersteunen bij hun rechtvaardige en inclusieve groene transitie.
11. De Raad dankt de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) voor het organiseren van de VN-klimaatconferentie (COP28) in Dubai en is ingenomen met de aanneming van de consensus van de VAE. De EU kijkt ernaar uit met alle partners, waaronder de trojka van het huidige COP-voorzitterschap, de Verenigde Arabische Emiraten, en de komende COP-voorzitterschappen, Azerbeidzjan en Brazilië, samen te werken aan succesvolle en ambitieuze resultaten van de COP29 en de COP30.
12. De Raad spreekt zijn grote bezorgdheid uit over het feit dat, ondanks de algemene vooruitgang die op multilateraal niveau is geboekt en de concrete stappen en maatregelen op nationaal niveau, de partijen bij de Overeenkomst van Parijs gezamenlijk nog steeds niet op schema liggen om het doel en de langetermijndoelstellingen van de overeenkomst te verwezenlijken, zoals ook is erkend tijdens de eerste algemene inventarisatie.

13. De Raad roept in dit verband alle partners op de uitvoering van de resultaten van de eerste algemene inventarisatie te volgen als belangrijke leidraad voor stevigere maatregelen in dit kritieke decennium, alsook voor de voorbereiding van de NDC's, die negen tot twaalf maanden voor de COP30 in november 2025 moeten worden ingediend² en waarin de hoogste mogelijke ambitie tot uiting moet komen en moet worden gestreefd naar synergieën met de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling. In dit kritieke decennium is meer ambitie nodig om de wereldwijde broeikasgasemissies uiterlijk in 2030 met 43 % en uiterlijk in 2035 met 60 % te verminderen ten opzichte van 2019. De Raad moedigt de leden van de G20 aan het voortouw te nemen bij de uitvoering van het resultaat van de eerste algemene inventarisatie, waaronder bij de afbouw van het gebruik van fossiele brandstoffen, en verzoekt alle partners om met de EU en haar lidstaten samen te werken aan ambitieuzere NDC's. De EU is ook vastbesloten om met partnerlanden, ontwikkelingspartners, internationale organisaties en organisaties zoals het NDC-partnerschap samen te werken aan de ontwikkeling en uitvoering van ambitieuze NDC's voor 2035. De EU herinnert aan de oproep van de COP28 aan alle partijen om in hun NDC's economiebrede emissiereductiedoelstellingen op te nemen die betrekking hebben op alle broeikasgassen, sectoren en categorieën en hun beleid af te stemmen op de doelstelling om de opwarming van de aarde tot 1,5 °C te beperken. De Raad roept partnerlanden tevens op hun langetermijnstrategieën voor een op lage uitstoot van broeikasgassen gebaseerde ontwikkeling voor te leggen of te actualiseren om uiterlijk in 2050 broeikasgasneutraliteit te bereiken.
14. De Raad bevestigt dat de EU vastbesloten is om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, waarna negatieve uitstoot moet worden verwezenlijkt. Als tussentijdse doelstelling moet de netto-uitstoot van broeikasgassen uiterlijk in 2030 met ten minste 55 % zijn verminderd ten opzichte van 1990. De EU neemt vastberaden en doortastende maatregelen om deze juridisch bindende doelstellingen, die zijn vastgelegd in de verordening tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit, te verwezenlijken, en is bereid om ervaringen, geleerde lessen, beste praktijken en innovatieve oplossingen die door EU-beleid en onderzoek, de industrie en het bedrijfsleven in de EU zijn ontwikkeld, uit te wisselen met partners wereldwijd, ter ondersteuning van de ontwikkeling en uitvoering van ambitieuzere NDC's.

² *Besluit van de vijfde CMA, resultaten van de eerste algemene oriëntatie, punt 166, voorlopige ongeredigeerde versie [CMA4_AUV_TEMPLATE \(unfccc.int\)](https://unfccc.int/CMA4_AUV_TEMPLATE).*

15. De Raad neemt nota van de bekendmaking van de mededeling van de Commissie over de klimaatdoelstelling voor Europa voor 2040 en de weg naar klimaatneutraliteit tegen 2050 en haar aanbevelingen. Deze stukken dienen als handvat voor de besprekingen omtrent de NDC van de EU die ruim vóór de COP30 moet worden ingediend. Dit zou een krachtig signaal geven aan markten en investeerders en andere internationale partners om hun eigen ambitie te verhogen en de wereld op weg te helpen naar de temperatuurdoelstelling van 1,5 °C.
16. De Raad verzoekt partners om met de EU samen te werken aan de ontwikkeling van een mondiale aanpak voor koolstofbeprijzing, aangezien dat de meest efficiënte en kosteneffectieve manier is om emissies te verminderen en groene investeringen te stimuleren. Daarnaast worden andere rechtsgebieden aangemoedigd en gesteund door de Raad om hun eigen mechanisme voor koolstofbeprijzing in te voeren of te verbeteren, onder meer door de koolstofmarkten af te stemmen op de oproep tot op de Overeenkomst van Parijs afgestemde koolstofmarkten. In overeenstemming met het mechanisme voor koolstofgrenscorrectie, dat tot doel heeft het risico van koolstoflekkage op een met de WTO verenigbare manier te verminderen, roept de Raad op tot nauwere internationale samenwerking en toenadering tot partners om de koolstofemissies in productieprocessen te verminderen.
17. De Raad roept de Commissie en de lidstaten ook dringend op met partners en binnen de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) en de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) overeenstemming te bereiken over ambitieuze maatregelen om de emissies van het internationale vervoer, met inbegrip van de scheepvaart en de luchtvaart, aan te pakken, en zich in te spannen om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit in de gebouwensector te bereiken. De Raad dringt er daarnaast bij de EU en haar lidstaten op aan zich in te zetten voor een ambitieuze wereldwijde uitfasering van fluorkoolwaterstoffen (HFK's) in het kader van de wijziging van Kigali van het Protocol van Montreal, alsook voor een aanzienlijke vermindering van andere gefluoreerde gassen, zoals zwavelhexafluoride, binnen de komende tien jaar.

18. De Raad erkent de vooruitgang die is geboekt bij de uitvoering van het mondiale methaanpact, maar herinnert eraan dat er concrete maatregelen nodig zijn om de stijgende methaanemissies aan te pakken. De EU zal partners die zich nog niet hebben aangesloten bij het pact, blijven oproepen om dit te doen en concrete maatregelen ter vermindering van methaan op te nemen in hun NDC's. De Raad benadrukt het belang van gerichte acties in alle relevante sectoren en wijst op de mogelijkheden op korte termijn in de energiesector om methaanlekken, afblazen en affakkelen tegen te gaan. Ook pleit de Raad voor een sterkere samenwerking met partnerlanden ter ondersteuning van de werkzaamheden van het Internationaal Waarnemingscentrum voor methaanemissies. In dit verband benadrukt de Raad hoe belangrijk het is om de juiste voorwaarden te scheppen, onder meer door middel van doeltreffende handelsregelingen ter vermindering van methaanemissies, zoals "You Collect/We Buy", in samenwerking met producerende landen³.
19. Verwijzend naar zijn conclusies van oktober 2023 en voortbouwend op de oproep van de algemene inventarisatie om het gebruik van fossiele brandstoffen op een rechtvaardige, ordelijke en billijke manier af te bouwen en sneller maatregelen te nemen in dit kritieke decennium, teneinde in overeenstemming met de wetenschap uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, benadrukt de Raad dat het tijd is voor actie. De EU en de lidstaten zijn in dit verband vastbesloten om zich samen met partnerlanden in te zetten voor een energiesector die ruim voor 2050 overwegend vrij is van fossiele brandstoffen, hetgeen in overeenstemming is met de doelstelling inzake klimaatneutraliteit in 2050, en te werken aan de uitvoering, door sneller maatregelen te nemen in dit kritieke decennium, en aanvullende mijlpalen en doelstellingen per sector vast te stellen, met als doel in de periode 2030-2040 een volledig of overwegend koolstofvrij mondiaal energiesysteem tot stand te brengen, waarbij er wordt opgeroepen om geen ruimte te laten voor nieuwe elektriciteitsproductie uit steenkool. De Raad wijst in dit verband op het belang van doeltreffende samenwerking met partnerlanden, onder meer via multilaterale initiatieven zoals de Powering Past Coal Alliance. De Raad wijst nogmaals op de noodzaak om subsidies voor fossiele brandstoffen die niets doen aan energiearmoede of een rechtvaardige transitie zo spoedig mogelijk uit te faseren.

³ Conclusies van de Raad van oktober 2023 over de voorbereidingen voor de 28e Conferentie van de Partijen (COP28) bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) (Dubai, 30 november – 12 december 2023).

20. De Raad is ingenomen met de partners die zich hebben aangesloten bij de mondiale toezegging over hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, en moedigt alle partners aan om in hun NDC's en de uitvoering daarvan de mondiale doelstellingen van de algemene inventarisatie om uiterlijk in 2030 de mondiale capaciteit voor hernieuwbare energie te verdrievoudigen en het wereldwijde gemiddelde jaarlijkse tempo van verbeteringen van de energie-efficiëntie te verdubbelen, op te nemen. De Raad pleit ervoor dat de EU zich via diplomatieke wegen blijft inzetten voor een versnelde invoering en systeemintegratie van hernieuwbare energie en het energie-efficiëntie-eerstbeginsel, als een van de meest marktklare en op grote schaal beschikbare mitigatietechnologieën, de ontwikkeling van een gunstig beleid en de afstemming van geldstromen, met name ter ondersteuning van ontwikkelingslanden. In dit verband wijst de Raad op het belang van elektriciteitsinterconnecties met partnerlanden, met inbegrip van de Westelijke Balkan en de landen van het oostelijke en zuidelijke nabuurschap. De Raad pleit voor de voortzetting van de EU-diplomatie ter bevordering van de inzet van veilige en duurzame koolstofarme technologieën.
21. De Raad erkent dat er behoefte is aan op regels gebaseerde, transparante en niet-verstoorde mondiale waterstofmarkten op basis van betrouwbare normen en certificeringsregelingen, en aan de uitrol van de nodige infrastructuur, waarbij aandacht wordt besteed aan de water- en milieustress. De Raad beklemtoont dat er op beperkte schaal emissiereductietechnologieën beschikbaar zijn die het milieu niet ernstig schaden, en dat die moeten worden gebruikt om emissies te verminderen, voornamelijk in sectoren waarin dat moeilijk is, en dat verwijderingstechnologieën moeten bijdragen aan negatieve emissies wereldwijd en niet mogen worden gebruikt om klimaatactie uit te stellen in sectoren waarin haalbare, doeltreffende en kostenefficiënte alternatieven voor mitigatie beschikbaar zijn, in het bijzonder in dit kritieke decennium.
22. Aangezien sommige partnerlanden inzetten op kernenergie, herhaalt de Raad dat regionaal, in de onmiddellijke nabijheid van de grenzen van de EU en wereldwijd de hoogste normen op het gebied van nucleaire veiligheid, milieu en transparantie verder moeten worden bevorderd en ondersteund.

23. De Raad pleit voor diepgaandere prognoses om de veranderende geopolitieke dynamiek van de wereldwijde energietransitie in kaart te brengen en voor proactief beleid om hier snel op in te spelen, alsook voor samenwerking met partners met het oog op de verwachte daling van de vraag naar fossiele brandstoffen in de EU, in haar nabijheid en wereldwijd.
24. De Raad is ingenomen met de effectieve diversificatie-inspanningen, onder meer via het EU-energieplatform en AggregateEU, die hebben bijgedragen tot de geleidelijke vermindering van de Europese energieafhankelijkheid van Rusland. Om de energiezekerheid en betaalbaarheid tijdens de transitie naar klimaatneutraliteit te waarborgen, roept de Raad de hoge vertegenwoordiger en de Commissie op deze diversificatie-inspanningen te blijven steunen, in overeenstemming met de Verklaring van Versailles en in nauwe samenwerking met de partnerlanden. De Raad benadrukt het belang van het versterken van transparante, op regels gebaseerde en liquide markten en interconnecties met derde landen, en erkent dat het vasthouden aan fossiele brandstoffen moet worden voorkomen om te zorgen voor een energiebeleid dat is afgestemd op een maximale opwarming van 1,5 °C en dat het potentieel voor het herbestemmen en toekomstbestendig maken van infrastructuur moet worden gewaarborgd. De Raad neemt met bezorgdheid nota van de toenemende cyber- en fysieke dreigingen voor kritieke energie-infrastructuur, en benadrukt het belang van het versterken van veerkrachtige energiesystemen, onder meer door samenwerking met mondiale partners. De EU zal met haar diplomatie steun blijven verlenen aan de lopende inspanningen van de betrokken lidstaten en Oekraïne om de kernbrandstofvoorziening waar nodig te diversifiëren.
25. De Raad zet zich in om de sancties tegen Rusland volledig en doeltreffend uit te voeren, ook in de energiesector, en omzeiling ervan te voorkomen, en roept de partners op nauwer samen te werken bij de handhaving van het beleid inzake olieprijsplafonds.
26. De Raad is vastbesloten Oekraïne te blijven steunen in samenwerking met partners, onder meer met de uitrusting die nodig is voor de reparatie, het herstel en de verdediging van zijn energiesysteem, en voor het opbouwen van een veerkrachtigere, gedecentraliseerde en duurzame energiesector die nauw met de EU is verbonden.

27. Om de energiezekerheid te waarborgen en de strategische afhankelijkheden in de komende decennia te verminderen, benadrukt de Raad dat de mondiale toeleveringsketens van kritieke grondstoffen die nodig zijn voor de energietransitie moeten worden versterkt en gediversifieerd in overeenstemming met de verordening kritieke grondstoffen, waarbij strenge milieu- en sociale normen moeten worden gewaarborgd en ten volle rekening moet worden gehouden met de geopolitieke dimensie ervan.
28. De Raad herinnert eraan dat er dringend resultaat moet worden geboekt op het gebied van energiearmoede en universele toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie, in overeenstemming met SDG 7, onder meer op basis van genderresponsieve financieringsmodellen om de gendereffecten van energiearmoede te bestrijden en de toegang van vrouwen tot banen op het gebied van schone energie te verbeteren. De Raad pleit voor bijzondere aandacht voor de uitrol van toegang tot hernieuwbare energie en elektrificatie op het platteland via gedecentraliseerde energiesystemen, en voor de uitdaging van schoon koken, ook wanneer er sprake is van ontheemding. De Raad roept in dit verband de partners op hun inspanningen en bijdragen ter ondersteuning van de meest behoevende kwetsbare personen, op te voeren.
29. Om de drievoudige planetaire crisis aan te pakken, moeten meer middelen worden vrijgemaakt. Het grootste deel hiervan zal moeten komen uit particuliere bronnen. De Raad wijst in dit verband nogmaals op het feit dat de geldstromen moeten worden afgestemd op het traject naar lage broeikasgasemissies en klimaatbestendige ontwikkeling in dit decennium. Dit is namelijk cruciaal voor de wereldwijde inspanning om financiering op grote schaal te mobiliseren en de mondiale duurzame financiering en kapitaalmarkten in dit verband te verstevigen.

30. De Raad wijst nogmaals op het belang en de urgentie van een snellere hervorming van de internationale financiële architectuur en neemt nota van initiatieven zoals de top voor een nieuw mondiaal financieringspact en de agenda 2.0 van Bridgetown. De EU en haar lidstaten roepen multilaterale ontwikkelingsbanken, hun aandeelhouders en de particuliere sector op de verstrekking en mobilisering van klimaatfinanciering aanzienlijk en snel op te voeren en het bereik ervan te vergroten, met name voor de armste en kwetsbaarste gemeenschappen en landen, met inbegrip van kwetsbare en door conflicten getroffen gebieden, die vaak ook worden geconfronteerd met hoge schulden en een gebrek aan budgettaire ruimte. De Raad benadrukt dat geen enkel land zich gedwongen moet voelen om te kiezen tussen het bestrijden van armoede en het strijden voor de planeet. De EU moedigt financiële instellingen aan hun steun op te voeren, met name voor initiatieven ter bevordering van adaptatie en veerkracht, en tegelijkertijd een evenwicht te bereiken tussen mitigatie en adaptatie.
31. De EU en haar lidstaten zien uit naar de samenwerking met internationale partners om tijdens de COP29 de nieuwe collectieve gekwantificeerde doelstelling voor klimaatfinanciering vast te stellen, waarbij rekening moet worden gehouden met de prioriteiten en behoeften van ontwikkelingslanden en bijzondere aandacht moet uitgaan naar overheidsfinanciering. Deze doelstelling moet met name beter toegespitst zijn op de meest kwetsbare landen en gemeenschappen. Tegelijkertijd benadrukken de EU en haar lidstaten de sleutelrol ervan bij het aantrekken van particuliere investeringen. Daarnaast moet het stimulerende klimaat voor investeringen worden bevorderd, door klimaatambitie meer aan te moedigen en particuliere investeringen en het mobiliseren van binnenlandse middelen in alle landen aan te zwengelen.
32. De Raad herhaalt dat er voor de vaststelling van een ambitieuze nieuwe collectieve gekwantificeerde doelstelling voor klimaatfinanciering behoefte is aan een bredere basis van bijdragende partijen. De Raad roept alle landen op, waaronder opkomende economieën, naargelang hun financiële capaciteiten bij te dragen tot de verwezenlijking van de nieuwe doelstelling. De Raad erkent dat de behoeften aanzienlijk zijn en dat conventionele bronnen van overheidsfinanciering alleen niet toereikend zijn om tot het noodzakelijke bedrag voor de nieuwe doelstelling te komen. De Raad pleit er daarom voor nieuwe en innovatieve extra financieringsbronnen te vinden voor klimaatfinanciering, uit veel verschillende hoeken, waaronder uit de sector fossiele brandstoffen en andere sectoren die veel uitstoten, onder meer om de armste en meest klimaatkwetsbare landen en gemeenschappen te ondersteunen, de klimaatverandering te beperken en de weerbaarheid ertegen te verhogen. De Raad kijkt uit naar het werk van de taskforce internationale belastingheffing en naar zijn eerste verkenning van de mogelijkheden, die tijdens de COP29 zal worden gepresenteerd.

33. In 2022 droegen de EU en haar lidstaten 28,5 miljard EUR bij aan internationale publieke klimaatfinanciering. De helft hiervan had betrekking op klimaatadaptatie of transversale maatregelen die zowel mitigatie- als adaptatie-initiatieven omvatten. Daarnaast hebben de EU en haar lidstaten een aanvullend bedrag van 12 miljard EUR aan particuliere financiering gemobiliseerd, waarmee aanzienlijk werd bijgedragen aan de doelstelling van 100 miljard USD voor klimaatfinanciering.
34. Gezien de reeds ernstige gevolgen van klimaatverandering, geeft de Raad uitdrukking aan zijn vastbeslotenheid om samen met partners nationale klimaatadaptatieplannen te ontwikkelen om hun aanpassingsvermogen te vergroten en hen veerkrachtiger en minder kwetsbaar te maken, met name de meest kwetsbare landen, waaronder minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling, waar mogelijk met gebruik van ecosysteemgerichte adaptatiebenaderingen. De Raad is ingenomen met de goedkeuring van het kader voor mondiale klimaatveerkracht van de VAE tijdens de COP28, en de daarin overeengekomen doelstellingen. De Raad pleit voor betere coördinatie en samenwerking tussen bestaande structuren en processen voor klimaatadaptatie binnen en buiten het UNFCCC, teneinde meer steun te vergaren voor initiatieven voor klimaatadaptatie en -veerkracht, met name in kwetsbare en door conflicten getroffen gebieden, en de uitvoering van deze initiatieven te verbeteren, en herinnert eraan dat het belangrijk is om het initiatief van de secretaris-generaal van de VN inzake vroegtijdige waarschuwing voor iedereen (“Early Warnings for All”) te ondersteunen. De Raad bevestigt tevens zijn gehechtheid aan de doelstellingen van het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering en moedigt samenwerking aan om de weerbaarheid te vergroten en de blootstelling aan klimaatrisico's te beheersen.
35. De Raad onderstreept met klem dat er wereldwijd dringend meer actie moet worden ondernomen en uit alle bronnen meer steun moet komen om verlies en schade door de negatieve gevolgen van klimaatverandering te voorkomen, tot een minimum te beperken en aan te pakken, en is ingenomen met het besluit van de COP28 om de nieuwe financieringsregelingen operationeel te maken, met inbegrip van een fonds om ontwikkelingslanden die bijzonder kwetsbaar zijn voor de negatieve gevolgen van klimaatverandering te helpen om te gaan met verlies en schade. De Raad is ingenomen met de gedane toezeggingen voor de initiële kapitalisatie van het fonds en voor de bestaande financieringsregelingen, met inbegrip van aanzienlijke toezeggingen van de EU, de EUMS en de VAE, en roept op tot een snelle opstart van het fonds.

36. De EU en haar lidstaten benadrukken dat zij zich tot doel hebben gesteld een voortrekkersrol te spelen bij de collectieve inspanningen om voldoende middelen te voorzien en te mobiliseren voor klimaatadaptatie in ontwikkelingslanden, waarbij ze specifiek willen focussen op landen en gemeenschappen die bijzonder kwetsbaar zijn voor de negatieve gevolgen van klimaatverandering, zoals minst ontwikkelde landen, kleine eilandstaten in ontwikkeling en door conflicten getroffen staten. In dit verband roept de Raad alle partners uit alle regio's, niet enkel de gebruikelijke groep verstrekkers van ontwikkelingsfinanciering, op om, afhankelijk van hun financiële mogelijkheden, hun steun voor klimaatadaptatie en de financieringsregelingen voor de omgang met verlies en schade, met inbegrip van het fonds, op te voeren. Gezien de omvang van de uitdagingen benadrukt de Raad daarnaast dat er nieuwe en innovatieve financieringsbronnen moeten worden gevonden.
37. De Raad benadrukt tevens hoe belangrijk het is cultureel erfgoed te beschermen tegen de verwoestende gevolgen van klimaatverandering en extreme weersomstandigheden.
38. Voortbouwend op de bevindingen van de "Global Resource Outlook 2024" van het Internationale Panel voor hulpbronnen van het Milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP), en als vervolg op de algemene inventarisatie, benadrukt de Raad dat de circulaire economie en een duurzame circulaire bio-economie kansen bieden om de omslag te maken naar duurzame consumptie en productie, hulpbronnenefficiëntie kunnen vergemakkelijken en kunnen zorgen voor minder afval, broeikasgasemissies, milieuverontreiniging en negatieve gevolgen voor de biodiversiteit. Om vaart te zetten achter de transitie, roept de Raad op tot een VN-conferentie op hoog niveau over SDG 12 en verzoekt hij zijn partners om zich aan te sluiten bij de mondiale alliantie voor een circulaire economie en efficiënt gebruik van hulpbronnen.
39. In het kader van de wereldwijde strijd tegen vervuiling pleit de Raad voor gezamenlijke inspanningen om nog in 2024 de onderhandelingen af te ronden over een ambitieus internationaal juridisch bindend instrument om een einde te maken aan verontreiniging door kunststoffen, ook in het mariene milieu, rekening houdend met de volledige levenscyclus, dat ook een duidelijk signaal afgeeft over de noodzaak minder kunststof van polymeren in primaire vormen te produceren. De Raad onderstreept voorts dat er op dit vlak constructief en actief moet worden samengewerkt met partners. De Raad steunt ook de volledige en snelle tenuitvoerlegging van het "Global Framework on Chemicals – For a Planet Free of Harm from Chemicals and Waste" (mondiaal kader inzake chemische stoffen voor een planeet zonder schade door chemische stoffen en afval), en pleit voor een tijdige oprichting van een wetenschappelijk beleidspanel om verder bij te dragen tot een goed beheer van chemische stoffen en afval en verontreiniging te voorkomen.

40. De Raad herhaalt dat hij vastbesloten is het baanbrekende mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal uit te voeren en dringt er bij de partijen op aan hun nationale biodiversiteitsstrategieën en -actieplannen te herzien en de nationale doelstellingen die zijn afgestemd op het mondiaal biodiversiteitskader vóór de COP16 in oktober 2024 aan het VBD-secretariaat voor te leggen.
41. De Raad onderstreept dat de COP16 van het VBD de dynamiek voor de uitvoering van het mondiaal biodiversiteitskader moet versterken en dat tijdens deze conferentie de werkzaamheden met betrekking tot openstaande kwesties moeten worden afgerond, met name inzake het mobiliseren van middelen, het multilaterale mechanisme voor het delen van de voordelen van het gebruik van digitale sequentiegegevens en de monitoring-, rapportage- en evaluatiemechanismen.
42. De Raad herhaalt vastbesloten te zijn de financiering voor mondiale biodiversiteit te verhogen en brengt in herinnering dat de desbetreffende begrotings- en financiële stromen dringend in overeenstemming moeten worden gebracht met de doelstellingen en streefcijfers van het mondiaal biodiversiteitskader. De Raad roept daarom alle betrokken actoren, waaronder multilaterale ontwikkelingsbanken, hun aandeelhouders en de particuliere sector, op om de biodiversiteitsfinanciering op te schalen door alle mogelijke financieringsbronnen, met inbegrip van innovatieve financieringsinstrumenten, te verkennen, evenals mogelijkheden voor maximale synergie met klimaatfinanciering en versterkte internationale coördinatie voor de afstemming van normen voor duurzamefinancieringsinstrumenten, zoals taxonomieën. De EU heeft toegezegd haar externe financiering voor biodiversiteit te verdubbelen tot 7 miljard EUR voor de periode 2021-2027 en een aantal EU-lidstaten heeft soortgelijke toezeggingen gedaan. De Raad moedigt alle betrokken actoren aan het fonds voor het mondiaal biodiversiteitskader, dat is opgericht in het kader van het Wereldmilieufonds, te ondersteunen en eraan bij te dragen, en roept alle landen op om uiterlijk in 2025 stimulansen, waaronder subsidies, die schadelijk zijn voor de biodiversiteit, in kaart te brengen en daarna geleidelijk af te schaffen of te hervormen, op een evenredige, rechtvaardige, eerlijke, doeltreffende en billijke manier.
43. De Raad benadrukt hoe belangrijk het is om tegen 2030 neutraliteit qua bodemdegradatie te bereiken en verwelkomt de COP16 bij het VN-Verdrag ter bestrijding van woestijnvorming in Saudi-Arabië als hét moment om de nationale en mondiale actie op het gebied van landherstel, bodemgezondheid, veerkracht bij droogte en de groene transitie te versnellen.

44. De Raad wijst erop dat de stabiliteit van de mondiale watercyclus een mondiaal punt van zorg is dat een essentiële rol speelt bij de verwezenlijking van alle SDG's. De Raad erkent de rol van aquatische ecosystemen, met name wetlands, in klimaat- en biodiversiteitsacties. In dit verband, en gezien de wereldwijde watercrisis, wijst de Raad nogmaals op het belang van een strategische EU-aanpak van waterweerbaarheid en -zekerheid en onderstreept hij de noodzaak van versterkte diplomatie in dit verband. De Raad moedigt gezamenlijke inspanningen aan voor een doeltreffende multilaterale governance, onder meer door de benoeming van een speciale VN-gezant voor water, een betere integratie van watergerelateerde prioriteiten in relevante multilaterale processen en een regelmatige intergouvernementele dialoog over water met verdere VN-waterconferenties in 2026 en 2028 en de One Water Summit in New York in 2024. De Raad is ingenomen met de wateractieagenda als een belangrijk resultaat van de VN-waterconferentie van 2023 en de aanneming van een resolutie over water tijdens de 6^e Milieuvergadering van de VN (UNEA), en roept op tot een snelle uitvoering ervan. De Raad steunt de komende systeembrede VN-strategie rond water en sanitaire voorzieningen onder leiding van UN-Water, om het politieke momentum voor de verwezenlijking van SDG 6 te versterken. De Raad moedigt tevens de verdere mondialisering aan van het VN-waterverdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, die bevorderlijk kan zijn voor de wereldwijde stabiliteit, vrede en veiligheid.
45. De Raad is ingenomen met de nadruk die tijdens de COP28 werd gelegd op de noodzaak van meer investeringen, maatregelen en steun om ontbossing en bosdegradatie uiterlijk tegen 2030 een halt toe te roepen en om te buigen, onder meer door versterkt duurzaam bosbeheer en duurzame landbouw- en voedselsystemen. De EU draagt haar steentje hieraan bij en zal in dialoog treden en samenwerken met partners, onder meer via een strategisch EU-kader voor actie op dit gebied, via het kader van landenpakketten voor bossen, natuur en klimaat, en via het specifieke Team Europa-initiatief voor een wereldwijde transitie naar ontbossingsvrije waardeketens.

46. De Raad erkent dat landbouw- en voedselsystemen bijdragen tot, worden getroffen door en deel uitmaken van de oplossing voor klimaatverandering en biodiversiteitsverlies, en onderstreept de dringende noodzaak van een transitie naar duurzame en veerkrachtige landbouw- en voedselsystemen, en is vastbesloten de samenwerking met partners in dit verband voort te zetten.
47. De Raad wijst nogmaals op de belangrijke rol van oceaangebaseerde maatregelen, met inbegrip van de “blauwe koolstof”-functie van oceanen, en die van de mariene en kustbiodiversiteit, bij de inspanningen op het gebied van klimaatmitigatie en -adaptatie en voedselzekerheid. De Raad onderstreept derhalve de noodzaak om SDG 14 te verwezenlijken en een duurzame blauwe economie te ontwikkelen. De Raad roept daarom op tot een sterkere internationale oceaangovernance en dialoog en is ingenomen met de Our Ocean-Conference in 2024 in Griekenland en de VN-oceaanconferentie van 2025 in Frankrijk, met de toezegging om op het hoogst mogelijke niveau deel te nemen.
48. De Raad roept alle leden van de Commissie voor de instandhouding van de levende rijkdommen in de Antarctische wateren (CCAMLR) op om nieuwe beschermde mariene gebieden in de Zuidelijke Oceaan vast te stellen om als concreet resultaat een representatief systeem van beschermde mariene gebieden op te zetten, in het kader van de 30x30-doelstelling van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal en de uitvoering van de SDG's.
49. Na de aanneming van de overeenkomst in het kader van het VN-Verdrag inzake het recht van de zee inzake de instandhouding en het duurzaam gebruik van de mariene biologische diversiteit van gebieden voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht, die van cruciaal belang is voor de gezondheid van onze oceanen, neemt de Raad er nota van dat de EU en haar lidstaten hebben toegezegd deze overeenkomst snel te zullen ratificeren en roept hij de partners op hun ratificatieproces te bespoedigen, zodat de overeenkomst tijdig voor de VN-oceaanconferentie van 2025 in werking kan treden.
50. De Raad is ingenomen met de gezamenlijke mededeling “Een nieuwe visie op het verband tussen klimaat en veiligheid – Aanpak van de gevolgen van klimaatverandering en aantasting van het milieu voor vrede, veiligheid en defensie” en roept op tot de volledige, alomvattende en snelle uitvoering ervan.

51. De Raad benadrukt het belang van een gemeenschappelijk en beter begrip van het feit dat klimaatverandering en milieudegradatie leiden tot meer instabiliteit en conflicten, en vice versa, alsook tot menselijk lijden, schaarste van hulpbronnen, waaronder water- en voedselonzeekerheid, binnenlandse ontheemding en gedwongen migratie. Deze twee fenomenen vormen ook een belemmering voor de verwezenlijking van de SDG's en hebben gevolgen voor de mondiale gezondheid. De Raad roept derhalve op tot verdere betrokkenheid bij deze kwesties in relevante multilaterale en internationale fora, met bijzondere aandacht voor de onevenredige gevolgen voor kwetsbare personen, alsook voor vrouwen en kinderen, met inbegrip van kinderen in gewapende conflicten.
52. De Raad is ingenomen met de getoonde ambitie in de mededeling om de partnerschappen te versterken, onder meer met de VN, de NAVO, de Afrikaanse Unie, de OVSE en andere belangrijke relevante partners, in overeenstemming met de bredere multilaterale agenda van de EU inzake klimaatverandering en milieukwesties en in overeenstemming met het institutionele kader van de EU en met volledige eerbiediging van de besluitvormingsautonomie van de EU. De Raad is tevens ingenomen met de gezamenlijke toezeggingen van de 11 leden van de VN-Veiligheidsraad en met de inspanningen van de VN-groep van bevriende landen op het gebied van klimaat en veiligheid om het wederzijds begrip van en de inzet binnen de VN-Veiligheidsraad wat betreft de onderlinge verbanden tussen klimaat, vrede en veiligheid systematisch te versterken en hier aandacht aan te besteden.
53. De Raad onderstreept dat consistent aandacht moet worden besteed aan het verband tussen klimaat, vrede en veiligheid in het externe optreden van de EU en de EU-lidstaten, op basis van een geïntegreerde, empirisch onderbouwde overheidsbrede aanpak en een verbeterde planning en besluitvorming door de EU en haar lidstaten, vertrekkend vanuit het klimaat en het milieu, en dat bij klimaatactie meer aandacht moet worden besteed aan conflictgevoeligheid. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger en de Commissie zich meer in te spannen voor een betere klimaatparaatheid en een grotere capaciteit van de EU om veiligheidsgerelateerde uitdagingen in verband met klimaatverandering en milieudegradatie aan te pakken in het externe optreden van de EU, onder meer in het kader van GVDB-missies en -operaties van de EU, en door ten volle gebruik te maken van een speciaal opleidingsplatform.

54. De Raad roept op tot nauwere mondiale samenwerking om internationale milieucriminaliteit aan te pakken, met inbegrip van de illegale handel in hout, wilde dieren en planten, mineralen en afval, als een van de meest lucratieve vormen van georganiseerde misdaad, die gevolgen heeft voor ecosystemen en voor de veiligheid, de rechtsstaat, de gezondheid en de bestaansmiddelen van mensen. In dit verband onderstreept de Raad het belang van de uitvoering van het herziene Actieplan van de EU tegen de illegale handel in wilde dieren en planten, met bijzondere aandacht voor een sterker mondiaal partnerschap tussen de landen van herkomst, bestemming en doorvoer.
55. De Raad benadrukt hoe belangrijk het is de inspanningen ter bevordering van een rechtvaardige en inclusieve groene transitie op te voeren en het nakomen van mondiale toezeggingen te ondersteunen, in nauwe samenwerking met de partnerlanden. Voortbouwend op de Team Europa-aanpak verzoekt de Raad de hoge vertegenwoordiger, de Commissie en alle EU-lidstaten om gezamenlijk meer aandacht te besteden aan de groene diplomatie van de EU als politieke prioriteit door middel van meer coördinatie, informatie-uitwisseling en samenwerking via relevante netwerken voor samenwerking tussen de nationale regeringen, waaronder het netwerk voor groene diplomatie en de deskundigengroep energiediplomatie, specifieke besprekingen in relevante geografische en thematische werkgroepen van de Raad en op lokaal niveau. De Raad verzoekt de EU-lidstaten, de hoge vertegenwoordiger en de Commissie om in dit verband en via deze kanalen regelmatig van gedachten te wisselen over de groene diplomatie van de EU. Op lokaal niveau moedigt de Raad aan tot een nog nauwere coördinatie en samenwerking tussen de ambassades van de EU-lidstaten en de EU-delegaties, in de geest van Team Europa, onder meer door informele hubs voor groene diplomatie te verkennen, in nauwe samenwerking met internationale partners, om het effect van de inspanningen en de steun van de EU te maximaliseren. Met deze conclusies onderstreept de Raad dat de EU vastbesloten is met partners samen te werken om mondiale toezeggingen te verankeren en te consolideren, en deze te vertalen naar doelstellingen, beleid en instrumenten, met ambitieuzere NDC's als een van de belangrijkste hulpmiddelen om dit te bereiken. De Raad zal de groene diplomatie van de EU monitoren en hier regelmatig op terugkomen.